

Forfatter: Thurøe, Andreas

Titel: BREV TIL: Thurøe, Christian FRA: Thurøe, Andreas (1932-11-11)

Citation: Thurøe, Andreas: "BREV TIL: Thurøe, Christian FRA: Thurøe, Andreas (1932-11-11)", i *Breve fra en Skriftefader*, Hos Nordlunde, s. 29. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002017061-000-shoot-L0020170610000004.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Breve fra en Skriftefader

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

TIL
SOGNEPRÆST CHRISTIAN THURØE
Sal
11.11.1932.

Kære Christian.

Jeg skriver til Dig under Indtryk af en længere Samtale med din Fader, eller rettere af en Enetale, hvor maaske endda min Taushed var den, der sagde mest.

Han var for nogle Dage siden kommet hjem fra Jylland, hvor han havde aflagt et Besøg hos din øverste Foresatte, og trængte aabenbart til at bringe mig en frisk Efterretnings. 30om Resultatet af sin Rejse. Min kære Broder lagde ikke Skjul paa, at den Vægt, hvormed hans Defensorat havde paavirket Biskoppen, var en Følge af hans Embede som Højesteretsdommer, og følte sig øjensynlig i mærkbar Grad lettet ved, at »Sagen«, der rettest burde rubriceres som »Ungdomsforvildelse«, nu, i Kraft af hans autoritære Indflydelse, maatte siges at være ude af Verden.

Jeg sagde ham ikke, at han dog neppe skulde være saa sikker i sin Bedømmelse af Sagens Forløb. Jeg mente mig ikke berettiget til at omtale dit fortrolige Brev, der jo unægtelig aabner Perspektiver, som just ikke samstemmer med hans Forhaabninger. Lige saa lidt gav jeg Udtryk for mine personlige Synspunkter angaaende corpus delicti. Din Fader hører til den Slags Mennesker, hvem man paa Forhaand giver det sidste Ord, især naar man forudser, at det dog ikke bliver ham, der faar det.

I dette Tilfælde maa det blive Dig. Jeg forstaars. 31af dit Brev, at Biskoppen i Samraad med din Provst indgaaende har beskæftiget sig med dit »Frafald« uden dog at naa frem til en foretagsom Beslutning; men at din Faders Indlæg i Affæren om end ikke har intimideret Biskoppen, saa dog bibragt ham Ønsket om en mindelig Udsættelse af den endelige Afgørelse.

Og noget andet er kommet til. Her i Byen har din Bog i nogle Dage staaet i Begivenhedernes Tegn. Men vi overvældes efterhaanden i den Grad af Sensationer, at den enkelte kun faar en kort Levetid. Ogsaa i dette Faktum kan søges en Aarsag til, at Biskoppen kun har tillagt dit dristige Opus en kortvarig Interesse, samtidig med, at han sagtens har anset det for opportunt at skaane Kirken for flere Embedsafsættelser og deraf følgende Svaghedsafsløringer end dem, der i de senere Aar har fundet Sted. Og da jeg formoder, at han iøvrigt godt kan lide Dig og veed, at Du i din Menighed er kendt som et kærligt og opofrende Menneske, har han da ment at kunnes. 32forsvare sin Overbærenhed overfor en ung Mand, hvis ringe Livserfaring gør ham moden til Omvendelse.

Men denne Mindelighed, alias umandige Sagtmodighed, har bragt Oprør i et Sind som dit, der ikke blot vrager, men afskyer ethvert Kompromis, særlig, naar dette skjuler sig i en Kaabe af christelig Fordragelighed. Og denne Vaghed hos dine Foresatte har nu langt stærkere end de Standpunkter, Du forfægter i din Bog, gjort det Spørgsmaal brændende for Dig, om Du skal forblive i en Kirke, hvis Rummelighed er Dig imod. Saaledes forstaar jeg ialfald dit Brev.

Dette er for Resten tydeligt nok blevet til ud af en halvt ubevidst Trang til blot at udøse dit Hjerte for en gammel Ven, hvis Dømmekraft Du paaskønner, selv om Du kender mig nok til at vide, at jeg helst undgaar al Tale om Religion. Det hinsidige har aldrig beskæftiget mig. Al Mystik er inkommensurabel med min Psyke. Men til Trods fors. 33denne Indifferents maa jeg uforbeholdent tilstaa, at din Bog ikke blot har interesseret, men grebet mig. Den brænder. Var den sat under en Skæppe, havde den brændt Skæppen op.

Du kalder den »Jeg siger eder!« Og med jeg mener Du Dig selv. Du laaner blot Ordet fra Evangelistens Beretning. Heraf Forargelsen ! Og hvad er det saa, Du siger ? Du bekender Dig til Livet som det eneste Under. Og naar Du atter og atter gentager »Jeg siger eder!«, er det alle Levende, hvis Lydhørhed Du paakalder, endda med en saadan Foragt for de aandeligt Døde — ja endog med en uafviselig Risiko for at blive uretfærdig — at Du priser den Lovbryder, der til sit Forsvar indstævner Livets ubarmhjertige Drifter, paa Bekostning af den Dommer, der gør det døde Bogstav til sin Livsnorm. Alt dette er ikke noget nyt; men Du gør dit Ord til nyt ved den humørfyldte Lidenskabelighed, hvormed Du sætter Dig selv paa Spil, og ikke mindre ved den Oprigtighed, hvormed Du omgaar (ellers. 34rettere tier ihjel) al dogmatisk Kirkelighed som et for en Christendomsforkynder i vor Tid afdødt Standpunkt.

Jeg undres over, at Biskoppen acquiescerer ved den Advarsel, som Du skriver, at han har givet Dig. Og det er jo netop det samme, som vækker din Harme. Kvintessentsen af dit Brev er da ogsaa et Spørgsmaal, om end ikke til mig, saa til Dig selv. Hvad skal Du gøre med din Fremtid? Lad mig besvare dit Spørgsmaal med et andet. Vil den Frist, der gives Dig til at forblive i dit Embede, kunne blive andet end Galgenfrist?

Din Hustru har, at dømme efter en Udtalelse i dit Brev, praktisk, som den Kvinde, hun er, afgjort Spørgsmaalet derhen, at en Virksomhed som Frimenighedspræst maatte staa Dig aaben. Lyder dette ikke en Kende usikkert? med andre Ord, kan Du samle en Menighed? og rent ud sagt, staaer din inderste Lyst til at være Præst? gik Du ikke ind til dit Embede som til en Selvfølge, og er Dus. 35ikke forlængst voxet bort fra

Thurøe, Andreas, *Breve fra en Skriftefader,*

det selvfølgelig? Jeg har aldrig hørt Dig tale fra en Prækestol, men kunde have Lyst til at opleve det. Du skriver saa velgørende klart og knapt, at Du sikkert taler paa samme Vis. Din Stil er, kort at sige, journalistisk af den rette myndige Art. Og jeg tør love Dig, at en Fremstillingsevne som din, der ubestikkelig skærer gennem al Udenomsvadmél, ikke blot vilde højne, men nyskabe det Blads Niveau, som Du ofrede dine Kræfter. Men i redelig Journalistik ser jeg Folkeopdragelsens fornemste Opgave. Ligger ikke her en Mulighed for Dig? Jeg siger udtrykkelig Mulighed. Du maatte have en Basis, ud fra hvilken Du kunde bygge videre, og helst en saadan, der kunde virke som Bevis paa, at det at leve er Dig nok.

Det er tænkeligt, at hvad jeg her skriver til Dig, kun forøger din Usikkerhed. Men Du er selv Skyld i, at jeg har begyndt og nu ikke lader mig standse.

Jeg veed, at Du med Interesse selv har dyrkets. 36din Præstegaardsjord. Kunde Du ikke fortsætte ud fra de Erfaringer, Du her har høstet, og blive Husmand? Og tror Du ikke, at just paa denne Rousseauske Basis vilde dit Ord, hvad enten Du henvendte det til en Forsamling eller lod det trykke i en Avis, bære friske Bud til de Levende i vort Samfund ?

Kender jeg Dig ret, er Standsforskel et Ord, der ikke findes i din Bibel, ligesaa lidt som det er sandsynligt, at Autoritet, det være sig din Faders eller Biskoppens, skulde indvirke paa dit Valg. Og for Guds Skyld, heller ikke min ! Lad dette være mit sidste Ord. Naar jeg en Gang tager min Afsked, vil jeg være glad ved at slippe en ydre Autoritet, som tidt har tyngt mig, og erstatte den med min egen private. Det er den eneste reelle.

Jeg trykker din Haand. Hils Konen!

Din Onkel
Andr. Thurøe.